

■ Gállos Orsolya (Esszé)

Az angyal pillantása

/Részlet/

A szlovén irodalom utóbbi öt-hat évének legjellegzetesebb jelensége az elszakadás a posztmodern gondolkodás- és írásmódtól, amely nagyon népszerű volt a nyolcvanas évek második felében. Közben háttérbe szorult az a komponens, amely lassan újra érvényesül: megint fontossá válnak az egyszerű emberekről szóló egyszerű történetek. Mind több a realiztikus elbeszélés, amely elbeszélésmódjával képes magával ragadni az olvasót.

[...]

Mindez csak néhány példa arra, hogy a szlovén szellemi élet mennyire fogékony a párbeszédre, a dialógusra. Ismeretes, hogy ennek jegyében rendezik meg évente a szlovén PEN a bledi találkozót, s a Szlovén íróegyesület minden szeptemberben a közép-európai Vilenica-találkozót. Az előbb felsorolt verses-, esszéköteteken, regényeken, a lapokban megjelenő publicisztikákon túl ezt a dialóguskészséget tükrözi az a sorozat, amit a Klagenfurtban székelő Wieser Könyvkiadó indított. Programjuk további külön ismertetést érdemelne, lévén hogy a közép-európai térség kiemelkedő irodalmi műveit adják közre német nyelven, és számos szerzőt lefordítanak szlovénre is, az egyébként igen nívós szlovén könyvprogram mellett. **Eörsi István**, Esterházy Péter, Kassák Lajos egy-egy kötete jelent meg eddig a karintiai szlovén Wieser-testvéreknél, és tervezik újabb **Eörsi**-, továbbá Tandori-, és Csáth-kötetek kiadását. Két éve Peter Handke esszéjével indítottak újabb érdekes sorozatot, amelyben egy-egy közérdeklődésre számot tartó s vitát kiváltó esszét, publicisztikát adnak ki. A szlovén gyökereit számon tartó osztrák író Az álmodozó búcsúja Hetedhétországtól címmel írta le kételyeit Szlovénia önállóságát illetően, és siratta el a széteső Jugoszláviában „álmai hetedhét országát”. Nem késett erre Drago Jančar válasza Jelentés Hetedhétországból – látomás vagy valóság címmel, majd megjelent egy valódi párbeszéd, Drago Jančar és Adam Michnik Disputája. Afféle beszélgetőfüzet, dialógus Közép-Európáról, a térség hagyományairól, előítéleteiről, törvényszerűségeiről és kilátásairól, lengyel és szlovén nézőpontból, egy bizonyos nemzedék meghatározó évtizedeiről, két pompás intellektus párbeszéde.